

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-422

5.6.2023

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Løft av lodd med spett – håndleddskade – arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a og c.

Forsikrede skadet håndleddet, da han brukte et spett til å løfte et lodd. Forsikrede oppsøkte lege litt under en måned senere og ble da sykemeldt i åtte dager. MR-undersøkelse foretatt i august viste bløtdelsødem. Nav godkjente "bløtdelsskade" som en yrkesskade. Foretaket avsto kravet under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort at skaden skyldtes den aktuelle hendelsen, og subsidiært at det ikke forelå en arbeidsulykke. Saken reiste spørsmål om skadehendelsen var å anse som en arbeidsulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet, eller om skaden skyldtes påvirkning fra skadelige arbeidsprosesser. Etter nemndas vurdering oppsto skaden ved en arbeidsoperasjon som var en del av forsikredes normale arbeidsoppgaver. Hendelsen kunne ikke anses som en arbeidsulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet og var heller ikke omfattet av sikkerhetsbestemmelsen i yfl. § 11 første ledd bokstav c. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (trailersjåfør) skadet håndleddet 11.5.21, da han brukte et spett til å løfte et lodd.

Før hendelsen

Forsikrede pådro seg et brudd i høyre hånd ved en arbeidsulykke 22.1.12. Den 20.11.14 innhentet Nav en spesialisterklæring som konkluderte med en skaderelatert medisinsk invaliditet på 15 %. Nav innvilget som følge av dette ménerstatning etter gruppe 1 i vedtak av 28.11.14.

I legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav fra 9.4.17, fremgikk følgende om sykehistorien:

Langvarig og komplisert historie som startet med en ulykke i 2012 på jobb da han jobbet som fisker. Fikk høyre hånd under fiskelina som veier ca. 2 tonn og fikk da en klemskade over høyre håndledd. Initialt lite smerter men fikk akutt innsettende sterke smerter etter 20 minutter. Rtg. har vist en metacarpfractur i 5. metacarp proximalt som tilhelet fint med konservativ behandling med gips. Har imidlertid hatt sterke smerter i hånden i etterkant" og har vært sykemeldt nå i 4 år. Tiltagende økende plager ...

Etter hendelsen

Av en udatert "*redegjørelse fra arbeidsgiver*", fremgikk:

11.05.2021:

Tidligere daglig leder i (...), X., mottar en melding på Messenger fra (forsikrede) med bilde og video av hans håndledd. I meldingen viser han til mangel på truck ved anlegget på (...), som er bakgrunnen for skaden på håndleddet etter at han gjorde manuelt arbeid ved lossing.

12.05 - 01.06.2021:

X. bekrefter på telefon til HR i (...), den 20.04.2022, at (forsikrede) holdt kontakt med ham de påfølgende to ukene etter ulykken. I den forbindelse oppfordret X. forsikrede til å oppsøke lege. X forteller videre at forsikrede skal ha kontaktet lege, men at det ikke var tilgjengelig time for han. Forsikrede opplevde ikke at det skadede håndleddet var til hinder for å være på jobb, og kjørte i denne toukersperioden lastebil opp til (...) og tilbake igjen til (...). Videre bekrefter X. at de to hadde jevnlig kontakt i perioden, og da forsikrede kom

hjem til (...) etter endt oppdrag fulgte han X. sin oppfordring igjen om å kontakte lege, og oppsøkte sin fastlege i (...) 01.06.2021.

Lege ble oppsøkt første gang 1.6.21:

Anamnese Yrkesskade I 2012. Sist operert for ca 3 år siden. Har jobbet på et kontor frem til januar. Nå har begynt å kjøre lastebil. Tiltagende økende plager i håndledd.

Forsikrede ble sykmeldt frem til 8.6.21, og det noteres da etter legekonsultasjon:

Anamnese Kommer grunnet smerter i håndledd. Tilbakefall av smerter. Klarer ikke belaste.

Den 16.8.21 var han til MR-undersøkelse:

R: Bløtdelsødem ulnart utfor håndleddet. Hydrops LDRUJ. Tilkomet degenerative forandringer med sentral perforasjon i triangulærbrusken. Uspesifikke signalforandringer perifert ved TFCC og tendinopati / longitudinal ruptur i ECU senen. Mindre velart ganglion utfor processus styloideus ulna. Se tekst.

I skademeldingen til Nav datert 26.8.21, fremgikk:

Skulle løfte et motlodd med en gravemaskin. Vekten skle av pallen. Brukte et spett til å løfte loddet for å få en løftestropp under. Fikk en overbelastning på håndleddet. Har en tidligere yrkesskade i håndleddet fra en klemulykke. Håndleddet hadde siste operasjon i 2016.

Nav godkjente 8.9.21 "*bløtdelsskade høyre håndledd*" som yrkesskade.

Det ble notert følgende i journalen 20.9.21 ved kirurgisk poliklinikk:

Pas. forutsettes kjent Operert i 2018 med arthroskopi, triangulærbruskreseksjon og fjerning av fritt legeme. Hadde en stund tilforlatelig effekt av inngrepet Tilbakekomst av smerter i samme håndledd spesielt siden han etter noen år med roligere arbeid fra årsskiftet gjenopptok hardt fysisk arbeid. I mel prøvde han å stoppe fallet til noe han trodde var en tom boks som viste seg å være massiv og velde 3 tonn, med brekkjern, fikk en antagelig overpronesjon med stor kraftpåføring ...

I skademeldingen til forsikringsforetaket datert 23.11.21, fremgikk:

Skulle losse et motlodd som lå på en pall med en gravemaskin. Loddet sklei av pallen og ble liggende på lasteplanet. Brukte et brekkjern til å flytte loddet for å kunne få en stropp under loddet. Fikk dermed en overbelastning i håndleddet.

Etter en telefonsamtale mellom foretaket og forsikrede, ble det skrevet et notat datert 7.12.21. Av notatet fremgikk følgende:

... SL er spesialtransportsjåfør - forflytning av spesialisutstyr og store maskiner.
SL gjorde sd en fysisk jobb med å losse et motlodd på gravemaskin
Bruskassestørrelse - få en stropp under denne - legger på det han har i vekt og kraft på et langt brekkjern - og så sier det pang / det gir etter i håndleddet.
Hele forløpet starter med at sl ikke fikk truck til å laste med. Han ville dermed losse motloddet selv. Skulle løfte av en jernkasse skrått med ei gravemaskin - kassa sklir ned på lasteplanet igjen. ...

Forsikringsforetaket avsto kravet 28.3.22. Forsikrede påklaget avgjørelsen, og saken ble forelagt forsikringsforetakets rådgivende lege 7.4.22:

(...) Jeg viser til hendelsesbeskrivelsen etter hvert gjengitt av skadelidt. Man kan velge å legge hendelsen til grunn, men det foreligger ingen dokumentasjon på hendelse/akutt skade. På MR av håndledd fra 160821 er det tilkommet degenerative forandringer i triangular-brusk med sentral perforasjon. (Åpenbar kontinuering av første skade i 2012). Det er synovitt (belastningsutløst irritativ reaksjon), ikke skaderelatert, men det passer med økende plager etter at han igjen endret arbeidsoppgaver januar 2022. Ruptur i TFCC tilkommet siden operasjon i 2018? Det ble vurdert at han hadde en defekt/slark i TFCC også allerede ut fra legeerklæring til NAV i 2017, men det kan ikke sies om det er en konkret akutt skade, når den i så fall har inntruffet, eller om det skyldes overbelastning. Ortopeden som utførte inngrepet i 2021 kunne heller ikke si noe sikkert om årsak til rift i TFCC-ligamentet. Ligamentet er ikke avrevet, og det er ikke alltid nødvendig med operasjon. Dette kan også gro av seg selv, men ca 2/3 blir mye bedre eller helt bra etter et slikt inngrep med sutur. 3. Det er forskjell på operasjonsbeskrivelse fra 2018 og den fra 2021, bl.a

vedkommende rift. Det er likevel ut fra hans journalnotater pekt på en gradvis forverring av håndleddet fra januar, og ingenting sagt om en brå endring knyttet til 110521.

4. Det mest tidsnære notatet 01.06.21 er fra et lege-ståsted et klart signal om at det IKKE har vært et ulykkesmoment inne i bildet i nær fortid. Det er ikke nevnt noe fra pasient om konkret hendelse, tvert i mot er det pekt på trolig årsak i form av endrede arbeidsoppgaver. Disse ble mer fysisk krevende fra januar 2021 da han igjen begynte å kjøre lastebil.

Selv om hendelsen har funnet sted, er de fleste, alt bortsett fra den nevnte riften, i tråd med tidligere funn og er mest sannsynlig en videreføring av disse. 2021 da han igjen begynte å kjøre lastebil. De påfølgende journalnotater 08.06.21 og 12.07.21 nevner heller ikke noen hendelse som utløsende eller medvirkende årsak. Årsakssammenheng burde kunne avvises på dette grunnlaget alene. Hans nye symptomer virker knyttet til "merbruk" av håndledd ...

Forsikringsforetaket opprettholdt sitt standpunkt 5.5.22 og 24.8.22.

Nav innhentet 16.11.22 en spesialisterklæring fra overlege B. ved ortopedisk seksjon, der det fremgikk:

... Det oppleves overveiende sannsynlig at hans nåværende reduserte funksjon og smerter i håndleddet først og fremst skyldes skaden som inntrådte i mai 2021-Han hadde vedvarende kontinuerlige plager helt frem til siste operasjon og de peroperative funn av skade på TFCC passer godt med skademekanismen som er beskrevet fra mai 2021 ...

... Etter reduksjonsmodellen fås da totalt 15% for skade fra 2015 + $(100 - 15) \times 0,14\%$ for skaden for mai 2021. Samlet blir det da $15\% + 12\% = 27\%$ invaliditet samlet for yrkesskaden fra 2012 og 2021.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen er en arbeidsulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet. Forsikrede sine vanlige arbeidsoppgaver var å frakte, laste og losse arbeidsgivers maskiner og utstyr. Dette ble gjort ved hjelp av en påmonterte løftekroker. Normalt var det også truck tilgjengelig. Manuelle løft og losing av maskindeler og utstyr var ikke en del av forsikredes sine arbeidsoppgaver. Det vises til avgjørelse 2016-300.

I TRR-2010-157 kom Trygderetten til at vekt på ca. 50 kg måtte anses som et spesielt tungt løft. Loddet forsikrede skulle løfte veide 280 kg og hadde ikke påmontert løftekrok. Forsikrede var ikke før løftet kjent med loddet sin vekt, siden den først ble skjøvet med gravemaskin. Løftet var manuelt og svært tungt. Videre hadde han tidspress da han lastet av utstyret fordi han samme kveld skulle laste opp ny last/maskiner som dagen etter skulle fraktes til anlegg. Videre var det ikke kurant å tilkalle hjelp da hendelsen skjedde etter kl. 16.

Subsidiært anføres det at skaden skal dekkes under yrkesskadeforsikringen, fordi skaden skyldes påvirkning fra skadelige arbeidsprosesser, jf. yrkesskadeforsikringsloven § 11 bokstav c.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at det ikke er noen beskrivelse i de tidsnære bevis på at det har oppstått en arbeidsskade. Det vises til legenotat av 8.6.21.

I forhold til det avdempede ulykkesbegrepet er det en trailersjåfør sin oppgave å frakte, laste og losse av varer og gods, og dette må gjelde selv om det er tungt, har forskjøvet seg eller på annen måte kommet ut av stilling. Sjåføren er den nærmeste til å bidra til å avhjelpe når dette oppstår på egen trailer. Det vises til Rt-2006-1642 og Rt-2009-1626 avsnitt 29.

Selv om utstyret ikke hadde løftekroker, må det sies å inngå i vanlige arbeidsoppgaver. Videre kunne han utsatt lossingen og skaffet hjelp. Det vises også til at han ikke hadde noen spesiell vanskelig arbeidsstilling. Han var også kjent med at loddet var tungt siden han hadde skjøvet det med gravemaskinen. Videre vippet han om lag en halvdel av loddets vekt. Vekta han reelt vippet var langt under 75 kg, og han brukte i tillegg et langt brekkjern.

Når det gjelder skader som skyldes påvirkning fra skadelige arbeidsprosesser i henhold til fal. § 11, første ledd bokstav c, kommer ikke denne til anvendelse da det er en snever unntaksregel.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om skadehendelsen 11.5.21, kan anses som en arbeidsulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a, jf. folketrygdloven § 13-3. Subsidiært etter yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker; det markerte ulykkesbegrep (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrep (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Ordlyden "plutselig eller uventet ytre hending" tilsier at noe i den ytre situasjonen må ha utviklet seg på en uventet måte og at dette uventede må ha ført til skaden. Dette blir sett på som et krav til at det må foreligge et ulykkesmoment, jf. blant annet Rt-2009-1485 avsnitt 21-24 og Rt-2009-1619 avsnitt 53.

Spørsmålet i denne saken er om skadehendelsen omfattes av det avdempende ulykkesbegrepet.

I Rt-2007-882 avsnitt 39 har Høyesterett uttalt at: "For at skader ved løft av gjenstander skal være omfattet av det avdempede ulykkesbegrepet, må det

være tale om løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter."

I samsvar med dette legger nemnda vekt på om det forelå en vanskelig arbeidsstilling eller om en ekstraordinær påkjenning kan ha utgjort et ulykkesmoment. Slik nemnda ser det oppsto skaden ved en arbeidsoperasjon som var en del av forsikredes normale arbeidsoppgaver. Forsikrede arbeidet som trailersjåfør. Han skadet seg da han skulle løfte et lodd med en gravemaskin, da vekten skled av pallen. Det medførte at han måtte benytte et spett for å løfte opp loddet slik at han kunne få en løftestropp under loddet. Som trailersjåfør er det forsikrede sin oppgave å frakte, laste og losse av varer og gods, og dette må gjelde selv om det er tunge gjenstander og selv om utstyret ikke hadde løftecroker. Nemnda bemerker at forsikrede kunne ha utsatt lossingen og skaffet hjelp. Det er ikke tale om en uventet tyngde og foreligger heller ikke opplysninger om noen spesielt vanskelig arbeidsstilling. Forsikrede var kjent med at loddet var tungt, siden han hadde skjøvet det med gravemaskinen. Videre vippet han om lag en halvdel av loddets vekt. Vekta han reelt vippet var langt under 75 kg, og han brukte i tillegg et langt brekkjern.

Etter dette finner nemnda at hendelsen ikke omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet.

Nemnda kan heller ikke se at hendelsen omfattes av yfl. § 11 første ledd bokstav c. Bestemmelsen i bokstav c er en sikkerhetsventil for tilfeller som ligger nær opp til hva som dekkes etter bokstav a og b, jf. Rt-2011-368 avsnitt 45. I aktuelle sak har forsikrede etter nemndas syn har utført vanlige arbeidsoppgaver uten at det har skjedd noe uvanlig.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).